

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta ta' l-4 ta' Lulju, 2006

Citazzjoni Numru. 2607/2000/1

Nicholas Albert Critien

VS

Maik Metz

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ppresentata mill-attur fl-14 ta` Dicembru, 2000, li in forza taghha, wara li ppremetta illi:

Il-kontendenti kienu ser iwaqqfu kumpanija bl-isem ta` Dive Culture Services Ltd;

Ghal dan l-iskop l-attur kien ta` lill-konvenut is-somma ta` sebat elef lira Maltija (Lm7,000);

Din il-kumpanija qatt ma twaqqfet u n-negozju ma sehhx;

Pagna 1 minn 8

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-konvenut qiegħed jallega li l-flus imħallsa mill-attur thallsu għall-bejgħ u xiri tal-vettura tal-marka Magrius Deutz bin-numru ta` registrazzjoni B-CS 9388;

Qatt ma sar ftehim ta` bejgħ bejn il-kontendenti;

Il-konvenut debitament interpellat sabiex iħallas lura din is-somma baqa` inadempjenti;

Talab lill-konvenut jgħid għaliex din l-Onorabbli Qorti m`għandhiex:

1. Tiddikjara li qatt ma seħħ bejgħ bejn il-kontendenti tal-vettura tal-marka Magrius Deutz bin-numru ta` registrazzjoni B-CS 9388.

2. Tikkundanna lill-konvenut iħallas lura lill-attur is-somma ta` sebat elef lira Maltija (Lm7,000).

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut inkluzi dawk ta` l-ittra legali bid-data tat-8 ta` Novembru, 2000, u bl-imghax mid-data tal-prezentata ta` din ic-citazzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut li in forza tagħha eccepixxa illi:

(1) Preliminarjament ic-citazzjoni odjerna hija wahda irrita u għalhekk nulla u bla effett u dan stante illi ma hemm ebda konnessjoni guridika jew imqar logika bejn il-premessi u t-talbiet attrici;

(2) Il-fatti dikjarati f`paragrafi 1 sa 3 tad-dikjarazzjoni tal-attur huma kompletament gratuwiti u mingħajr ebda bazi fattwali jew legali u dan meta l-ebda minn dak imsemmi ma seħħ fir-realta`;

(3) Din il-kawza hija biss tentattiv biex l-attur johrog minn irbit li dahal għalih fir-rigward tal-bejgħ tal-vettura ossia truck imsemmi għar-ragunijiet li jafhom hu izda li presubilment huma marbuta ma` nuqqas ta` fondi minn naha tiegħu;

Kopja Informali ta' Sentenza

(4) Il-premessi attrici huma biss storja li qatt ma tista` tigi sostnuta minn dokumentazzjoni jew provi ohra stante illi hija mahluqa unikament biex tiggustifika l-pozizzjoni tieghu;

(5) Mhux talli l-konvenut ghandu jirrifondi flejjes lill-attur izda huwa l-istess attur li baqghalu bilanc xi jhallas fuq il-vettura ossija truck minnu stess imsemmi;

(6) Ghalhekk it-talbiet tal-attur ghandhom jigu michuda, bl-ispejjes kontra l-istess attur;

(7) Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet;

Rat is-sentenza moghtija minn din il-Qorti fl-4 ta` April, 2002, li in forza taghha, cahdet l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut dwar in-nullita` tal-att tac-citazzjoni, bl-ispejjes kontra tieghu, u ordnat li s-smiegh tal-kawza jissokta bil-gbir tal-provi fil-meritu;

Rat id-digriet ta` din il-Qorti tat-12 ta` April, 2005, li in forza tieghu inhatret l-Assistenti Gudizzjarju sabiex tisma` u tirregistra l-kontro-ezami ta` Lee Smallwood;

Rat id-depozizzjoni ta` l-imsemmi Lee Smallwood;

Rat l-affidavits ipprezentati mill-partijiet;

Semghet il-provi li ressqu l-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezebiti;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi mhux ikkontestat li bejn il-partijiet, jew ahjar bejn l-attur u l-kumpanija illi taghha l-konvenut hu direttur, Dive Factory Services Ltd, kien hemm relazzjoni ta` haddiem ma min ihaddem, fis-sens li dik is-socjeta` kienet toffri servizzi ta` ghawm taht il-bahar partikolarment lit-turisti, u l-attur kien impjegat biex ikun hu fizikament li jghin fl-ghoti ta` dan is-servizz.

Fil-kors ta` din ir-relazzjoni, l-attur ghadda lill-konvenut is-somma ta` Lm7,000, biex, skond l-attur, it-tnejn flimkien johlqu kumpanija gdida, li kellha tisemma Dive Culture Services Ltd, li kellha skop li toffri lill-klienti taghha servizzi ta` avventuri *jeep safaris* u xbidt fuq l-art, in partikolari, mal-irdum.

Skond il-konvenut, is-Lm7,000 thallset lill-konvenut akkont ta` prezz ta` vettura (truck tat-tip Margius Deutz) li l-attur obbliga ruhu li jixtri bil-prezz ta` Lm15,000; dejjem skond il-konvenut, l-attur inghata konsenja ta` din il-vettura, izda, wara xi zmien, mar lura fuq il-ftehim, irritorna l-vettura lill-konvenut u baqa` ma hallasx il-bilanc tal-prezz.

L-attur jghid li kien ftiehem mal-konvenut li jkollhom sehem indaqs fil-kumpanija 'l gdida, u li l-konvenut kellu jirriserva l-isem tal-kumpanija, Dive Culture Services Ltd, mar-Registratur tal-Kumpaniji. Hu kellem lill-accountant tieghu biex dan jiehu hsieb japplikalu ghal-business loan mal-bank. Il-business loan giet rifjutata, izda l-attur ha self personali ta` Lm7,000 li ghadda lill-konvenut ghall-iskop miftiehem. Bhala fatt, il-kumpanija Dive Culture Services Ltd qatt ma giet registrata, u l-anqas l-isem ma gie rizervat. Eventwalment, inqalghu xi differenzi bejn l-attur u l-konvenut, l-attur spicca mix-xoghol li kellu mal-kumpanija Dive Factory Services Ltd, u talab lura s-Lm7,000. Il-konvenut ma kellux flus x`jirrifondi, u offra li jghadillu t-truck biex wara li jbieghu, jiehu l-flus li ghandu jiehu, u d-differenza jirritornhom lill-konvenut. Dan in-negozju, pero`, ma sehxx, u l-attur qed jinsisti li jiehu lura s-somma ta` Lm7,000.

L-attur spjega wkoll li hu ftiehem mal-konvenut li juzaw zewg trucks ghall-kumpanija 'l gdida, u peress li l-

konvenut kellu gia truck ghad-disposizzjoni tieghu, li kellu jghaddi lill-kumpanija 'l gdida, l-attur, kellu jinvesti bizzejjed flus fil-kumpanija biex jinxtara truck iehor. Il-konvenut indika li kien jaf li kien hemm truck disponibbli l-Germanja li kien jiswa Lm15,000. L-attur ta` Lm7,000 lill-konvenut u l-bilanc kellu jhallashom mill-profitti tieghu mill-kumpanija 'l gdida; il-konvenut tela` ghat-truck u nizzlu Malta. It-truck, meta ngieb Malta, baqa` registrat fuq isem sidha u bi pjanci barranin, u, fil-fatt, fil-business proposal hemm registrat li dan it-truck, kull sena, kellu jinhareg minn Malta biex jigi evitat li jinqaleb ghal bi pjanci lokali.

Ix-xhieda tal-attur hi korroborata minn missieru, Albert Critien, li ikkonferma li kien ghen lill-ibnu biex jipprova jiehu self ta` Lm15,000, izda li giet approvata biss ghal Lm7,000. Ix-xhud jghid li tkellem ukoll mal-konvenut li serrahhlu rasu li dak li kienu qed jaghmlu kienu qed jaghmluh bhala partnership. Hu xehed ukoll li kemm-il darba tkellem mal-konvenut fuq il-kaz ta` ibnu, izda l-konvenut qatt ma semmielu li ibnu kien xtara xi truck.

Il-konvenut, min naha l-ohra, ma jaqbilx ma dan u jghid li hu kellu f`Malta truck li l-attur ried jixtri wiehed bhalu. Peress li kien jaf li habiba tieghu gewwa l-Germanja, certa Anita Finck, kellha truck simili, staqsieha jekk riedetx u b`kemm riedet tbieghu, u din accettat li tbieghu bi prezz ta` Lm15,000. L-attur accetta li jaghmel dan il-hlas, u tah Lm7,000 akkont. Kien hu li tela u nizzel il-vettura Malta. Il-konvenut jghid li veru kellu jiftah kumpanija gdida, izda mhux mal-attur, izda ma certu Andrew Borg; ghalih dehret Rita Vella, li tidher ghalih f`affarijiet ta` negozju. Il-konvenut hu korroborat mill-imsemmija Rita Vella li qalet li meta il-konvenut tela` l-Germanja biex igib it-truck, darba minnhom mar ikellimha l-attur u cemptet lill-konvenut biex tghidlu li l-attur ma kienx ghadu interessat f`xoghol ta` bughaddas; waqt li kienet fuq il-linja, il-konvenut staqsieha jekk l-attur kienx ghadu interessat fit-truck, u l-attur wiegeb li iva. Hi tghid li darb`ohra, l-attur ta` cwievet ta` xi truck lill-konvenut u dan, quddiema, staqsieh kienx qed jifhem li t-truck kien tieghu (jigifieri, tal-attur) u hu kien ghad fadallu jhallas bilanc ta` Lm8,000 fuqu, u l-attur wiegeb li iva.

Din ix-xhieda giet korroborata wkoll minn certu Lee Smallwood, li kien jahdem mal-konvenut, u li kien prezenti fiz-zewg okkazzjonijiet li saru d-diskorsi fuq riferiti.

Mill-premess ghandu jidher car li l-kwistjoni bejn il-partijiet tirisolvi ruhha f'wahda ta' kredibilita', u dan peress li ma hemm ebda dokument li jista' jissufroga tesi ta' xi parti jew ohra. Min-naha l-ohra, hemm diversi cirkustanzi fix-xhieda taz-zewg partijiet li jhallu dubbju dwar il-veracita' ta' dak li kien qed jinghad. Hekk, l-attur jghid li applica ghall-business loan minghand il-banek, izda ghalkemm jghid li kellu f'idejh dokumenti in konnessjoni ma' din il-business proposal, la ressaq dawn id-dokumenti u lanqas ma ipproduca bhala xhud lil xi ufficcjali tal-bank biex jipprova dan il-punt hekk importanti ghall-kaz tieghu. Meta missier l-attur ressaq affidavit dwar il-partecipazzjoni tieghu mal-banek, hu jindika li kien tkellem ma ufficcjali tal-banek dwar "self", u f'ebda stadju ma indika xi business proposal jew li ra l-pjan li kellu ibnu ghall-ftuh tal-kumpanija. Lanqas l-accountant li, skond l-attur, gie mqabbad biex jipprepara l-business proposal ma tressaq bhala xhud biex jispjega l-involvement tieghu fil-materja. Dawn in-nuqqasijiet, fil-fehma tal-Qorti, jdajfu mhux ftit it-tezi tal-attur.

Min-naha l-ohra, il-konvenut mhux dejjem wera konsistenza fl-argumenti tieghu. Hu jghid li t-truck in kwistjoni hu ta' Anita Finck, izda zewg Avukati mqabbda minnu ma kienux fehmuh meta f'diversi dokumenti indikawh bhala s-sid tal-vettura. It-truck, fil-fatt, hu registrat fuq Anita Finck, pero', hu nuqqas ukoll tal-konvenut li ma ressaqx ix-xhieda ta' din Ms. Finck.

Il-konversazzjoni li jirreferu ghalha kemm Rita Vella u Lee Smallwood hija fil-fehma tal-Qorti, vitali kontra t-tezi tal-attur. Dawn ikkonfermaw li l-attur ried "jixtri" t-truck u, wara, ammetta li t-truck hu tieghu. Meta xehed in kontroezami Lee Smallwood kien, ghall-ewwel, ftit ambigwu, dwar x'intqal, fit-tieni konversazzjoni. Hu xehed hekk: *"The conversation was about the truck. Nick wanted his money back. He did not want the truck because he did not want to operate further in this industry. Maik's*

reaction was that there was still money which was outstanding, about Lm8,000". Sa hawn, dan ir-rakkont hu pjuttost newtrali u ma jista jkun ta` ghajnuna ghall-ebda parti, pero`, meta l-istess Sur Smallwood gie mistoqsi jekk, f`dik il-laqgha, sarx diskors dwar min kien is-sid tat-truck, hu wiegeb li *"Maik asked Nick whether that was his truck, and he replied yes it was"*. Din ix-xhieda hi cara fl-implikazzjoni taghha, u, fil-fehma tal-Qorti, twaqqqa t-tezi attrici.

Madud ma dan, hemm ic-cirkostanza li l-attur applika ghal-licenzja biex ikun jista` jsuq truck, u c-cirkustanza li t-truck l-aktar li instaq kien mill-attur. Hu veru li dan it-truck intuza wkoll in konnessjoni mas-servizzi li kienet tofri s-socjeta` Dive Factory Services Ltd, fil-waqt li l-attur kien ghadu impjegat taghha, izda kif tifhem l-Qorti dak li gara, jidher li l-attur kien se jiftah negozju ghar-rasu in konnessjoni ma xbidt mal-irdum, u kien juza dan it-truck meta johrog klienti fuq avventura ta` din in-natura. Il-hsieb tieghu jidher li kien li, jekk u meta dan in-negozju tieghu jirnexxa, jitlaq mill-impieg li kellu minn mal-Dive Factory Services Ltd, u johloq il-kumpanija tieghu. Fil-frattemp, kien qed juza t-truck kemm ghan-negozju tieghu, kif ukoll in konnessjoni mal-impieg tieghu, u dan peress li, sa dak il-mument, ir-relazzjonijiet bejn il-partijiet kienet tajba. Jidher, pero`, li n-negozju 'l gdid tal-attur ma kienx qed jirnexxi, u tbieghed mill-hsieb li jirregistra l-kumpanija tieghu; hu spiccalu wkoll il-bzonn li jkollu dak it-truck, u ried ihassar in-negozju.

Il-Qorti mhux, qed tghid li l-attur irid ihallas il-bilanc tal-vettura, ghax dan mhux il-meritu ta` din il-kawza, u tali talba jekk issir mis-sid tal-vettura trid tigi kkunsidrata fil-proceduri apposti li jinfethu, mehud ukoll kont tac-cirkustanza li l-attur irritorna c-cavetta tat-truck u t-truck stess lill-konvenut, li baqa` jzomm pussess tal-istess vettura. Il-meritu ta` din il-kawza ma jikkoncernax il-vettura, izda hija t-talba tal-attur li jigi rifus is-somma ta` Lm7,000 li skond hu kienu depozitati mal-konvenut ghal business gdid li baqa` ma ntfetahx. Huwa l-oneru tal-attur li jipprova dak li hu allegat minnu, izda l-Qorti hija tal-fehma li l-attur ma irnexxielux jipprova ghas-sodisfazzjoni

taghha l-bazi tal-azzjoni tieghu. Kwindi, t-talbiet tieghu ma jistghux jigu milqugha.

Anke il-mod kif saret ic-citazzjoni juri li l-attur kien qed ihossu dghajjed fil-pozizzjoni tieghu. Fil-waqt li fil-premessi iddikjara li hu kien ghadda Lm7,000 lill-konvenut biex titwaqqaf kumpanija, hu rabat it-talba ghar-radd lura ta` dawn il-flus mad-dikjarazzjoni li qatt ma sar bejgh bejn il-kontendenti tat-truck in kwistjoni. Fil-waqt li, bhala fatt, ma giex konkjuz bejgh “bejn il-kontendenti”, kif jaqbel anke l-konvenut, mhux eskluż li setgha sar bejgh tal-vettura minn terz a favur l-attur. Din il-Qorti tirripeti li ma tistax u mhux se tidhol fil-kwistjoni tal-allegat bejgh tat-truck minn terza persuna. Li qed tiddeciedi din il-Qorti f`din il-kawza hu li t-talba tal-attur ghar-rifusjoni ta` Lm7,000 marbuta ma` suppost ftehim ta` bejgh tat-truck “bejn il-partijiet” u/jew mal-kumpanija gdida li kellha tinholq bejn il-partijiet, ma gietx sostnuta. Fi kliem iehor, mhux qed tghid li l-attur, forsi, m`ghandux dritt ghar-rifusjoni tas-Lm7,000, izda qed tghid li dan id-dritt, jekk jezisti, mhux marbut mar-ragunijiet impressqa mill-attur.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi mill-kawza billi tichad t-talbiet tal-attur, bl-ispejjez tal-kawza, hlief ghal dawk gia decizi, jithallsu mill-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----